

ta dan bil na Zidanem mostu ustanovni občni zbor učit. društva za laški okraj, so zborovalci novo bratsko društvo brzojavno pozdravili.

Nameravano predavanje „Sola in mirovno vprašanje“ je odpadlo zaradi prepičelo odmerjenega časa. Tov. predsednik je opozoril društvenike na to gibanje ter priporočal knjižico: „Ich bin im Volk ein schlichter Lehrer“, iz katere se lahko pouče o tem vprašanju. Vsi oni člani, ki se niso udeležili tega zborovanja, se opozarjajo, da javijo društvenemu odboru, ako in kako žele naročiti „Učit. Tovarisa“, da bo ob novem letu vse v redu. Pri predzadnjem zborovanju se je namreč sklenilo, da se bo zaradi rednejšega vplačevanja naročnine vsak društvenik naročil „Učit. Tovarisa“ potom društva. Tovarisi in tovarišice! Uvažujte ta sklep; oni pa, ki še niste na ta list naročeni, oglašite se čim prej pri društvenem odboru! Častna dolžnost vsakega zaveznega učitelja je, da podpira stanovske liste. Ker se bliža konec leta, zato se opozarjajo vsi društveniki, ki so zaostali z društvenino, da poravnajo dolg ter prihranijo odboru, oziroma gđe. blagajničarki nepotrebno delo, ker mora glasom sklepa biti do 1. decembra t. l. vsa društvenina vplačana, sicer se bo pismenim potom izterjala.

Tov. Jamšek predlaga, da se rajnkemu tovarišu Ivanu Matku postavi nagrobni spomenik, kar so navzoči burno odobrivali. Tovarish, ki je vse svoje moči žrtvoval šoli in narodu, to pač zasluži. Obračamo se torej do tovarišev in prijateljev rajnkega s prošnjo da po svojih močeh prispevajo za spomenik. Zaradi zneski naj se blagovolijo pošiljati tov. Fr. Jamšku, nadučitelju v Rajhenburgu.

Prihodnje zborovanje bo dne 6. pros. na Vidmu.

Ljutomersko učiteljsko društvo je imelo dne 8. novembra v Ljutomeru svoje zborovanje, ki se ga je udeležilo 25 članov. — Predsednik pozdravi navzoče, izrazi veselje nad tako dobrim obiskom, pozdravi še posebej nova člana gđe. Rosovo iz Ljutomera in g. nadučitelja Ovetka iz Volče vasi ter ju prosí, da delujeta neustrašno v naših vrstah za napredek šolstva; nadalje izrazi željo, da se čim večje število članov udeleži debat pri posameznih točkah, ker le takrat je zborovanje zanimivo in doseže svoj namen.

Gosp. ravnatelj Robič si je izbral za snov „Drobtinice iz šolske torbice“. Poudarja, da mu je namen izraziti nekoliko misli v svrhu enotnega postopanja v šolskih zadevah ter se pri tem opirati na izkušnje, ki si jih je nabral kot učitelj in član okrajnega šolskega sveta. Govoril je 1. o podpisih učencev, 2. o odpustnicah o § 99. novega šolskega in učnega reda, 3. o šolskih zamudah, 4. o nemškem pouku in 5. o modernem risanju. O posameznih točkah se je vnela prav živahna debata. Sklene se sestaviti do prihodnjega zborovanja resolucijo na okrajni šolski svet ter navesti slučaje, kako popustljivo se postopa proti zaničnim staršem zaradi šolskih zamud. Imamo slučaje, da izostajajo otroci po cele mesece brez kazni.

Na vprašanje, kako stališče zavzema naše društvo napram „Zvezi spodnještajerskih učit. društev“, pojasni predsednik, da je društvo svoječasno pristopilo, a da je to tudi vse. Glede prireditve koncerta se sklene vso zadevo prepustiti v to izvoljenemu pripravljalnemu odseku. Za prihodnje zborovanje se naprosi gosp. inženier Ferdo Lupša, da bo predaval o svojem bivanju v Siamu.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 6. decembra ob 1/2 10. uri, pri katerem poroča g. nadučitelj Pušenjak o „perutninskem tečaju“, ker je bilo takrat premalo časa za to poročilo.

Književnost in umetnost.

Računica za meščanske šole. I. del. Spisal France Hauptmann, profesor na c. kr. učiteljskih v Gradcu. Cena 80 h. V c. kr. zalogi šolskih knjig na Dunaju. 1906. Vsebina: I. Avstro-ogrške mere. II. Utrditev številnega sestava. III. Računanje z eno- in večimenskimi števili (ponovilo). IV. Navadni ulomki. V. Razmerja in sorazmerja. — Skupaj 92 strani. Oceno čitamo v „Popotniku“.

Politiški pregled.

* **Delegacija** je sklicana na 25. dan t. m. v Budimpešto.

* **Shod zaupnih mož** narodno-napredne stranke se je vršil dne 15. t. m. v Narodnem domu v Ljubljani. Tiste učitelje, ki so se ga udeležili, je „Slovenec“ že denunciral. V programu, ki so ga sprejeli, je tudi odstavek, ki govori za izboljšanje gmotnega stanja in za večjo izobrazbo učiteljstva. Ko je prišla v razgovor ta točka, se je oglasil k besedi tovariš Črnagoj, ki je imenoval naš „napad“ v znanem članku „Učitelj in politika“ na dr. Tavčarja netaktnost. Sicer je pa tudi liberalcem povedal, da niso dosti storili za učiteljstvo in da hoče učiteljstvo dejanj in ne besed. Odgovarjal mu je g. župan Hribar, ki je trdil, da ima učiteljstvo vse, kar ima, le od narodno-napredne stranke. Po trditvi tovariša Črnagoja je ogromna večina učiteljstva na strani narodno-napredne stranke, ki je njega naravna zaveznica, kakor je trdil g. župan Hribar.

* **Državni proračun** obsega sledeče potrebe in sledeče pokritje:

Potrebe:	1907 Kron
Cesar in njegov dvor potrebuje	11,300.000
Cesarjeva kabinetna pisarna	177.173
Državni zbor (diete poslancev in drugi izdatki)	3,082.907
Državno sodišče	64.124
Ministrski svet in upravno sodišče	4,125.419
Prispevek na skupne državne potrebe	270,627.918
Ministrstvo notranjih zadev	77,202.385
Ministrstvo deželne brambe	69,913.948
Naučno ministrstvo	90,460.266
Finančno	680,161.299
Trgovsko	165,871.640
Železnično	304,079.330
Poljedelsko	57,345.413
Justično (pravosodno) ministrstvo	76,834.076
Najvišji računski dvor	538.300
Penzije državnih uradnikov itd.	79,042.154
	<u>1.890,871.352</u>

Pokritje:

	Kron
Ministrski svet in upravno sodišče da	2,550.980
Skupne zadeve države	—
Notranje ministrstvo	2,745.326
Ministrstvo deželne brambe	1,285.238
Naučno ministrstvo	15,691.696
Finančno	1,329,428.860
Trgovsko	159,335.330
Železnično	334,745.750
Poljedelsko	35,721.917
Pravosodno	3,889.220
Najvišji računski dvor	—
Penzijski fond	7,106.765
Skupaj	<u>1.892.501.082</u>
Potrebe	<u>1.890.871.352</u>
Prebitek	1,629.730

* **Delovanje poslanske zbornice.** „Politik“ poroča, da je vlada izrazila nasproti načelnikom klubov željo, da odobri zbornica po dovršeni volilni reformi, in sicer še pred božičnimi počitnicami, pogodbo z Lloydom, zakonski načrt o novi paroplovni družbi „Dalmacija“, zakonski načrt glede ustanovitve centralne blagajnice za zadrage, provizorični proračun od 1. jan. do 30. sept. 1906. in končno zakon o lokalnih železnicah.

* **Srbija.** Novo posojilo bo menda porabljeno samo za oborožnje vojske. Za železnice in druga podjetja najamejo novo posojilo. — Srbska radikalno-demokratska omladina na vseučilišču v Belgradu je sklenila posvetiti posebno pozornost proučevanju političkih razmer srbskega naroda. V ta namen bo izdajala posebno „Demokratsko biblioteko“, v kateri bo priobčevala ljudno pisane razprave o političkih in narodno-gospodarskih vprašanjih. To zbirko bo raširila med preprostim ljudstvom.

* **Črna gora.** Vlada ima v narodni skupštini samo onih 14 pristašev, ki jih je imenoval knez; vsi poslanci, katere je